

GŁOS DETALISTY

Organ Stowarzyszenia Drobnych Kupców w Krakowie

Nr. 2

Kraków, we wrześniu 1938.

Rok II.

Redakcja i administracja: Kraków, ul. Starowiślna 52. — tel. 210-59.

Sekretariat urzęduje od 6—7 w.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: Cała strona w tekście **Zł 450** Pół strony **Zł. 230** Čwierć strony **Zł 120** Ósma strony **Zł. 60.**

Od Redakcji.

W ciężkich chwilach jakie drobne kupiectwo przeżywa postanowił Zarząd „Stowarzyszenia Drobnych Kupców” w Krakowie przystąpić do zreaktywowania „Głosu Detalisty” jako organu informującego drobnego kupca o żywotnych sprawach dotyczących się drobnego kupiectwa, pouczającego go o jego prawach i obowiązkach oraz walczącego o lepsze warunki bytu i rozwoju tej masy kupiectwa żydowskiego, która jako najsłabsza gospodarczo najboleśniej odczuwa kryzys ekonomiczny, stokrotnie spotęgowany przez dziki bojkot i eksterminację.

„GŁOS DETALISTY” stawiając sobie za zadanie powyższe cele, ukazywać się będzie odtąd 1-go każdego miesiąca, jako TRYBUNA DROBNEGO KUPIECTWA W POLSCE.

Mając na oku dobro kupiectwa, zapraszamy wszystkich chętnych do pomocy i współpracy nad rozbudową tego pisma, a do ogółu drobnego kupiectwa zwracamy się z prośbą o udzielenie poparcia naszym wysiłkom.

Biblioteka Jagiellońska

1002044818

W jedności siła - w organizacji ostoja!

Stare jest przysłowie o jedności, ale mimo wieku swojego nie straciło nic na aktualności, a wartość jego i rola społeczna w konfrontacji z życiem się ostała. Zdaje się jednak, że właśnie dlatego, że w słuszność tej zasady nikt nie wątpi, jest ona w życiu codziennym najmniej przestrzegana zasadą, kopciuszkiem prawdy. O ile idzie o to zagadnienie, bezsprzecznie natury społecznej, nauka wypływająca z faktów i doświadczenia zawsze idzie w las. Dodatnie wyniki osiągnięte dzięki solidarności i zgodności postępowania i wysiłków są szybko zapomniane, mimo, że życie niejednokrotnie nas przekonało, że przeszkody przed którymi jednostki stają

bezzadnie i bezsilnie, zostają bez trudu obalone we wspólnym wysiłku.

Zrodzone w obliczu niebezpieczeństwa uczucie solidaryzmu i wspólnoty znika jednak niestety razem z chwilowym niebezpieczeństwem, a skutek jest do przewidzenia, cios wymierzony ponownie zastaje nas już niezorganizowanych i tym samym nieprzygotowanych do jego odparcia. Ileż to razy życie poszczególnych sekcji ożyło i tętniło żywo, w obliczu katastrofy, która z tej czy innej strony godziła w byt członków sekcji, by po zażegnaniu niebezpieczeństwa zaniknąć do minimum?

W ciężkich i trudnych warunkach w jakich dziś

żyje kupiectwo drobne, w walce o, suchy bodaj, kawałek chleba, doli jego ulżyć może tylko wzajemna pomoc i poparcie, w myśl zasady: dziś ja Tobie, jutro Ty mnie pomożesz. Regulatorem tej pomocy i poparcia wzajemnego może być tylko Stowarzyszenie. Stowarzyszenie świadome swoich celów i tak silne, że w każdej chwili jest na posterunku i spieszy z pomocą i na ratunek najbardziej pomocy w danej chwili potrzebującej grupie.

Zerwać musimy ze szkodliwą obojętnością, wobec myśli stowarzyszeniowej jako takiej, i konieczności jego istnienia, która niejednokrotnie nurtuje wśród pewnych członków stowarzyszenia, gdy sami bezpośrednio pomocy stowarzyszenia nie potrzebują. Gdy dziś stowarzyszenie rozwija usilną akcję w obronie kupców tej czy innej branży, należy się cieszyć i radować z dodatnich wyników osiągniętych w tej akcji, bo to daje rękojmię, że gdy własna branża będzie zagrożona i wtedy stowarzyszenie stanie na wyżynie.

Istnienie zatym sprężyscie istniejącej i działającej organizacji zawodowo-gospodarczej drobnego kupiectwa jest rzeczą samą przez się zrozumiałą i konieczną. Tak jak straży pożarnej nie organizuje się w czasie pożaru, lecz powołuje się ją do życia przed pożarem, albo... na zgłiszczach, by uchronić się przed przyszłym niebezpieczeństwem pożaru, tak stowarzyszenie własne jest koniecznością drobnego kupiectwa, które rozbudować i wzmacniać musi w chwilach względnego właśnie spokoju.

Klasycznym bodaj przykładem potężnej roli i siły jaka tkwi w solidarności i jedności społeczeństwa jest fakt, wyjścia obronną ręką z opresji w jakiej się znaleźli kupcy ze sekcji drobiarzy, naszego stowarzyszenia. To co dla jednostki było niemożliwe do osiągnięcia, zostało uzyskane dzięki zbiorowemu wysiłkowi całej sekcji i niezmordowanej pracy prezesa naszego stowarzyszenia. Zagrożony był kilkudziesięciu rodzin został uratowany dzięki organizacji, a ofiarna i harmonijna współpraca wszystkich członków sekcji, pod kierownictwem władz stowarzyszenia, przyczyniła się do tego, że nawet najbiedniejszym udało się ugruntować egzystencję.

Wyciągnijmy zatym z ostatnich bodaj doświadczeń naukę. Stańmy tedy ramię przy ramieniu, drobni kupcy, nie tylko w obliczu niebezpieczeństwa, ale także w obronie praw i należnego także drobnym kupcom, lepszego jutra. Zjednoczeni i złączeni wspólną dolą i niedolą, radością i smutkiem, opasowani wspólnym dążeniem dźwignięcia się wzwyż, **Drobni Kupcy**, stańcie w szeregu Waszej organizacji zawodowej, którą jest **STOWARZYSZENIE DROBNYCH KUPCÓW**, bez której drobny kupiec jest bezsilny wobec przeciwności i jak ziarno piasku zdany na każdy podmuch wiatru, który je w każdej chwili dowolnie gdzie chce unieść i ponieść potrafi. Zwarci i zjednoczeni jednakże w waszej organizacji zawodowej, nie będziecie igraszką złych wiatrów, tak jak nią nie jest twarda skała.

Z aktualnego ustawodawstwa gosp.

Jakie przepisy o opłatach od mąki i kasz obowiązują detaliczny handel ?

Z dniem 5 września br. wchodzi w życie przepisy o środkach finansowych dla kształtowania cen artykułów rolniczych (ustawa z dnia 5 sierpnia 1938 — Dz. U. Nr. 56, poz. 447 i rozporządzenie wykonawcze z dnia 19 sierpnia 1938 — Dz. U. Nr. 61, poz. 477), które ustalają opłaty od wprowadzonych do obrotu handlowego mąki żytniej, pszennej i jęczmiennej, oraz kasz pszennej i jęczmiennej.

Opłaty powyższe obowiązani są uiszczać w formie specjalnych etykiet właściciele zakładów przemiału zboża (młynów). Podlegające opłatom mąka i kasza muszą być przed wprowadzeniem do handlu (przed sprzedażą) przepisowo opakowane w worki, zaopatrzone w plomby firmowe oraz urzędowe etykiety odpowiednie do wysokości należnych opłat.

Prowadzący przedsiębiorstwo detalicznego handlu mogą kupować mąkę i kaszę wyłącznie w zamkniętych workach przepisowo opakowanych i za-

patrzonych, jak wyżej, w plomby i etykiety oraz odnośne dokumenty handlowe i przewozowe (konsygnacje, rachunki, faktury, kolejowe listy przewozowe i t. p.).

W sklepie i składzie może się znajdować w stanie otwartym tylko jeden worek każdego gatunku mąki i kaszy.

Zdjęte z opakowań z mąką i kaszą etykiety z plombami oraz dokumenty handlowe i przewozowe otrzymane z młynów czy zakładów hurtowej sprzedaży należy starannie przechowywać w ciągu 2 lat i na żądanie władz okazywać.

Na mące i kaszach ciąży odpowiedzialność rzeczowa za będące w mowie opłaty, wobec czego w razie stwierdzenia w przedsiębiorstwie handlu detalicznego nie opakowanych przepisowo i nie zaopatrzonych w dowody uiszczenia opłat (etykiet i td.) mąki i kasz, władza skarbowa uprawniona jest zakwestionowane produkty zająć i sprzedać z licyta-

eji, w celu pokrycia należnych opłat, aczkolwiek do uiszczenia opłat kupiec obowiązany nie jest (obowiązek uiszczenia opłat ciąży na producencie mąki i kasz).

Wszystkie posiadane przez przedsiębiorstwa detalicznego handlu w dniu 5 września br. zapasy mąki i kasz, o ile łącznie przekraczają 500 kg. należało w dniu tym zgłosić w 2 egzemplarzach do Starostwa (w Krakowie — do Zarządu Miejskiego), przy czym jeden z tych egzemplarzy, otrzymany po urzędowym poświadczeniu z powrotem, należy przechowywać.

Wszystkie zapasy zarówno wyżej zgłoszone, jak i nie podlegające zgłoszeniu, należy najpóźniej do

**Na nic się nie zda
narzekać na ciężkie czasy!**

Trzeba dostosować się do nich i prowadzić
tylko pokupny towar:
Francka środki kawowe
Towar, którego raz po raz wszyscy żądają,
raz po raz przynosi gotówkę!

dnia 30 września b. r. przepisowo opakować i zaopatrzyć w bezpłatne etykiety, o co należy się zwrócić do młynu, z którego zapasy pochodzą.

Mgr. L.

Jak wyglądać winien szyld drobnego kupca ?

W związku z kontrolą szyldów przeprowadzoną celem stwierdzenia, czy odpowiadają one przepisom prawa przemysłowego, podajemy poniżej ustępy z cyrkularza wydanego w sprawie szyldów, przez Wydział Prawny Związku Kupców w Warszawie, a interesujące sfery drobnego kupiectwa.

Wszyscy kupcy nierejestrowi, t. zn. ci, którzy nie są wciągnięci do Rejestru Handlowego, a więc drobni kupcy także, muszą oznaczać swe przedsiębiorstwa „pełnymi imionami i nazwiskami właścicieli, a wszelkie nazwy nie będące imionami i nazwiskami, czy to skróty imion, są niedopuszczalne”. Poza pełnym imieniem i nazwiskiem, kupiec nierejestrowy (jak zresztą każdy inny kupiec) musi również uwidocznnić rodzaj handlu.

Przykład na szyld kupca drobnego:

„ABRAHAM ROSENBAUM, sklep spożywczy“
lub

„ABRAHAM ROSENBAUM, handel win“ itp.

S z y l d: „A. ROSENBAUM, sklep spożywczy“ jest niedopuszczalny.

Z dniem 5 sierpnia 1938 r. każdy kupiec nierejestrowy, posiadający szyld, zobowiązany jest mieć szyld zgodny z powyższym przykładem. Szyldy niezgodne z powyższym przykładem muszą być albo zmienione i uzgodnione według tego przykładu, albo też zdjęte.

Jak wyglądać powinien szyld spółki nierejestrowej?

Te same przepisy, które odnoszą się do szyldów indywidualnych kupców nierejestrowych, odnoszą się również do spółek nierejestrowych. Należy jednak pamiętać, że w szyldzie spółki nierejestrowej

muszą być wymienione pełne imiona i nazwiska wszystkich współników.

Przykład na szyld spółki nierejestrowej:

„ABRAHAM ROSENBAUM i WOLF KRANTZ,
sklep spożywczy“.

Szyld: „A. ROSENBAUM i W. KRANTZ, sklep spożywczy“ — lub

„A. ROSENBAUM i SKA, sklep spożywczy“ — są niedopuszczalne.

Niedopuszczalny jest również szyld:

„ABRAHAM ROSENBAUM i SKA, sklep spożywczy“ gdyż, jak już wyżej powiedzieliśmy, na szyldzie spółki nierejestrowej muszą być uwidocznione pełne imiona i nazwiska wszystkich współników.

Należy również bezwarunkowo pamiętać, że w myśl powyższego obwieszczenia Komisarza Rządu, wszelkie nazwy anonimowe lub symboliczne, jak np. „RENOMA“, „PROGRESS“ i t. p. dla wszystkich kupców nierejestrowanych i spółek nierejestrowych są niedopuszczalne.

Dlatego też szyldy:

„ABRAHAM ROSENBAUM, PROGRESS, sklep spożywczy“ — lub

„ABRAHAM ROSENBAUM i WOLF KRANTZ,
PROGRESS, sklep spożywczy“

są niedopuszczalne.

Jakie grożą kary za posiadanie niewłaściwego
szyldu?

Winni niewłaściwego oznaczania przedsiębiorstw podlegają na podstawie art. 126 Prawa Przemysłowego karze: upomnienia, grzywny do 1000 zł. i aresztu do 14 dni.

„Głos Detalisty“

to organ drobnego kupiectwa

Co kupiec powinien wiedzieć o cennikach, wycenianiu poszczególnych towarów oraz obowiązku wystawiania faktur?

Na podstawie tzw. Ustawy Aprowizacyjnej ogłoszonej dnia 5 sierpnia 1938 r. p. Minister Rol. i Ref. Roln. wydał obowiązujące z dniem 18 sierpnia br. zarządzenie, które ma dla kupiectwa olbrzymie znaczenie, a mianowicie rozporządzenie O UJAWNIENIU CEN PRZEDMIOTÓW POWSZEDNIEGO UŻYTKU, O SPORZĄDZANIU, POSIADANIU W OBROcie HURTOWYM I PÓŁHURTOWYM FAKTUR ORAZ O PRZEDSTAWIANIU TYCH FAKTUR NA ŻĄDANIE WŁADZ.

Na podstawie tego rozporządzenia, które weszło już w życie z dniem 18 sierpnia, wszyscy kupcy ZOBOWIĄZANI SĄ posiadać w swych sklepach i lokalach handlowych, straganach cenniki na przedmioty powszedniego użytku, których wykaz poniżej podajemy, a nadto zobowiązani są uwidoczniać ceny na tych przedmiotach.

Cenniki, które winny zawierać: 1) Imię i nazwisko kupca, 2) adres jego, 3) nazwy poszczególnych towarów jakie ma na składzie, 4) datę sporządzenia cennika, muszą być umieszczone **na miejscu widocznym i dostępnym dla kupującego**.

Tak cennik, jakoteż napisy uwidocznione bezpośrednio na towarach, muszą być sporządzone czytelnie w sposób nie budzący wątpliwości, a ceny muszą się zgadzać z cenami faktycznie pobieranymi. Ceny muszą być obliczane odnośnie do każdego gatunku towaru w odpowiednich jednostkach miar i wag, a więc w kilogramach, metrach lub litrach, a gdy to przy danym towarze nie jest możliwe, wedle sztuki.

Także przy drobnej sprzedaży, kupcy zobowiązani są, na **ŻĄDANIE KLIENTA**, wydać mu rachunek na nabyte przez niego towary. Rachunek taki musi zawierać: a) nazwisko kupca, b) jego adres, c) datę sprzedaży, d) jakość i ilość towaru, e) cenę za jaką dany towar sprzedał. W rachunku muszą zatem być uwidocznione wszystkie towary jakie kupujący nabył oraz cena poszczególnych towarów. Rachunki takie są wolne od opłaty stemplowej, a kupiec musi posiadać i przechowywać u siebie kopię tego rachunku. Wobec czego wskazane jest, by każdy kupiec był w posiadaniu tzw. „błoczków kasowych” (kasa przyjemie) dla wystawienia rachunków na kopii, dla żądających tego od niego kupujących. Nie przestrzeganie powyższych przepisów pociągnąć może za sobą w myśl rozporządzenia dotkliwe kary a to grzywny do 3000 zł. lub karę aresztu do 3 miesięcy, których orzekanie należy do władzy administracyjnej.

WYKAZ PRZEDMIOTÓW POWSZEDNIEGO UŻYTKU PODLEGAJĄCYCH PRZEPISOM NOWEGO ROZPORZĄDZENIA O CENNIKACH.

A. ARTYKUŁY ŻYWNOŚCI.

I. Pochodzenia roślinnego.

1. Przetwory zbożowe, jak: mąki, kasze, płatki, pieczywa, suchary, makarony, opłatki, krochmal, sól.
2. Warzywa okopowe, strączkowe, owoce, jagody, grzyby, jak: ziemniaki, kapusta, marchew, cebula, buraki, kalafior, groch, fasola, owoce ogrodnicze i leśne, krochmal ziemniaczany, syrop, płatki, mąki, kompoty, powidła, marmelady, soki, oliwy, oleje jadalne, wszelkiego rodzaju konserwy.
3. Artykuły kolonialne i używki, jak: cukier, herbata, kawa, kakao, ryż, cykor, pieprz, tytoń oraz ich przetwory, jak: cukierki, czekolada i wyroby z niej, ocet, drożdże, mączka do pieczenia, musztardy, sosy i wyroby przemysłu fermentacyjnego, jak: piwo, wino i miód.

II. Pochodzenia zwierzęcego.

1. Mięso, przetwory i produkty uboju, jak: mięso wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drób, dziczyzna, wędliny, słonina, smalec, łój, wszelkiego rodzaju konserwy, buliony, ekstrakty.
2. Ryby słodkowodne i morskie oraz ich przetwory, jak: ryby solone, wędzone, marynowane, konserwy.
3. Nabiał, jak: mleko, jaja, oraz ich przetwory, jak: śmietana, sery, masło, wszelkiego rodzaju konserwy.

III. Pochodzenia mineralnego.

Sól do celów jadalnych.

B. ARTYKUŁY ODZIEŻOWE.

1. Materiały tekstylne i odzież, jak: materiały wełniane, lniane, konopne, jedwabne, bawełniane, pilśniowe oraz z włókien zastępczych, a ponadto gotowe wyroby ubraniowe, bielizniane — osobiste i pościelowe — trykotowe, kołdry.
2. Wyroby skórzan, jak: obuwie, uprząż, galanteria skórzana, futra, kozuchy.

C. OPAŁOWE I OŚWIETLENIOWE.

Materiały i energia do celów opałowych i oświetleniowych gospodarstwa domowego, jak: drzewo, torf, węgiel, nafta, koks, brykiety, świece, zapalki.

D. HIGIENY CODZIENNEJ.

Najniezbędniejsze artykuły higieny codziennej, jak: mydło, wapno i inne środki do utrzymania czystości.

Z własnej organizacji.

Sprawozdanie z ostatniego Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia Drobnych Kupców w Krakowie

W dniu 29 maja 1938 r. odbyło się Doroczne Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia. Przy szczelnie wypełnionej sali Zgromadzenie zagał prezes Stowarzyszenia inż. Henryk Taubman, który został następnie jednomyślnie wybrany na przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. Na asesorów zostali powołani do Prezydium pp. M. Fischer, I. Gottlieb, S. Grünberg i A. Bieder, a na sekretarza p. M. Pacanower. Po odczytaniu protokołu poprzedniego Walnego Zgromadzenia sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia za ostatnią kadencję odczytał Prezes Inż. Taubman:

Ubiegły rok sprawozdawczy był ciężkim rokiem dla żydowskiego drobnego kupiectwa, a przeto i dla Stowarzyszenia oraz jego Zarządu.

Mimo to rozwój Stowarzyszenia ciągle postępował. Liczba członków wzrosła o przeszło 50%.

Stowarzyszenie kierowało się w swej działalności zawsze zasadami konsolidacji i jedności i pod kątem tej zasady normowało swe stosunki do Centrali drobnokupieckiej, do Żydowskiej Rady Gospodarczej w Krakowie i do Reprezentacji Ogólno-Żydowskiej w Krakowie, jako też do inicjatywy zwołania kongresu Samopomocy Ludności żydowskiej w Polsce.

Wzrost powagi Stowarzyszenia został też zadokumentowany przez faktyczne uznanie Stowarzyszenia przez Izbę Przemysłowo - Handlową w Krakowie, jako jedynej organizacji reprezentującej drobne kupiectwo na terenie okręgu Izby.

Działalność zawodowo - gospodarcza Stowarzyszenia koncentrowała się w sekcjach branżowych: spożywczej, węglarskiej, mleczarskiej, cukierniczo - owocarskiej, drobiarskiej, rybiarskiej, jarzyniarsko - owocarskiej, konfekcyjnej i galanteryjnej, papierniczej, straganiarzy na targach i kramarzy w halach i jatkach miejskich. W związku z wprowadzeniem nowych przepisów o sprzedaży wyrobów tytoniowych Stowarzyszenie przedstawiło Monopolowi listę swych członków handlujących wyrobami tytoniowymi i w sprawie tej podjęto wielokrotne interwencje na rzecz członków Stowarzyszenia, którzy złożyli do Monopolu oferty. Interwencje te w słusznej sprawie były skuteczne, to też wielu członków otrzymało możliwość dalszego prowadzenia handlu tytoniem.

Pomoc prawna obejmowała dziedziny: przemysłową, podatkową, lokatorską, i karno - administracyjną i polegała na bezpłatnym udzielaniu porad i informacji, sporządzaniu pism — podań i odwołań

oraz interwencjach u władz — w sprawach indywidualnych, jak również i zbiorowych dla poszczególnych grup członków Stowarzyszenia.

Poza tym w związku z projektami t. zw. małej reformy podatkowej Stowarzyszenie wysunęło cały szereg postulatów w imieniu całego ogółu drobnego kupiectwa i w ten sposób wywarło niewątpliwy wpływ na uchwalone później ustawy podatkowe. W szczególności zostały również przez Ministra Skarbu przyjęte zgłoszone przez Stowarzyszenie za pośrednictwem Izby Przemysłowo - Handlowej w Krakowie poprawki do projektu rozporządzenia o zryczałtowaniu podatku przemysłowego od obrotu za 1938 r.

Wreszcie na skutek energicznych żądań Stowarzyszenia, lista biegłych podatkowych w Krakowie została na nowo opracowana i tym razem objęła wszystkich kandydatów przedłożonych przez Stowarzyszenie (po raz pierwszy).

Zaufanie do Stowarzyszenia ze strony władz skarbowych zostało zadokumentowane upoważnieniem wydanym Stowarzyszeniu do sprzedaży świadectw przemysłowych na 1938 r.

W dziedzinie pomocy kredytowej głównym instrumentem kredytu dla żydowskiego drobnego kupiectwa w Krakowie pozostała narazie Bezprocentowa Kasa Pożyczkowa „Gemilath Chasudim“.

Powyższe sprawozdanie zostało uzupełnione sprawozdaniami szczegółowymi pp. I. Gottlieba, dra M. Sternberga i A. Biedera.

Na wniosek Komisji Rewizyjnej udzielono ustępującemu Zarządowi absolutorium i wybrano nowe władze Stowarzyszenia, które się następnie (po Walnym Zgromadzeniu) ukonstytuowały w sposób następujący:

Z a r z ą d:

Prezes: Inż. H. Taubman; Wiceprezesa: I. Gottlieb, M. Fischer, S. Grünberg; Sekretarz: red. A. Hofstätter; Skarbnik: A. Bieder; Członkowie: Dr. M. Sternberg, M. Mann, M. Korn, M. Adler, M. Pacanower, Sz. Sternberg, B. Rosenzweig, M. Steiner. Zastępcy: M. Grajcar, N. Kleinberger, J. Freundlich, G. Rosenfeldowa i J. Buttner.

K o m i s j a R e w i z y j n a:

Przewodniczący: P. Federgrün; zastępca: L. Kremsdorf; sekretarz: J. Eisenberg; zast. członków: H. Schönman i B. Kurtz.

S ą d P o l u b o w n y:

Przewodniczący: I. Gottlieb; zastępca: L. Neugut; sekretarz: M. Steiner; członkowie: M. Fischer, J. Rosenstein, N. Blau.

Z życia Stowarzyszenia.

Z dniem 1 sierpnia zabronił Zarząd Miejski handlarzom drobiu na Placu Nowym sprzedaży na straganach drobiu bitego w częściach, zezwalając jedynie sprzedaż drobiu wyłącznie w całości i opierzeniu. A co gorsza sprzedaż mogła się odbywać jedynie do godz. 2 popoł. Ponieważ to zarządzenie uniemożliwiało faktycznie wykonywanie handlu drobiem, zawisła nad 20-kilku rodzinami, których jedynym źródłem dochodu płynęło z handlu drobiem, groźba całkowitej ruiny gospodarczej.

Na skutek jednak usilnych starań i wielokrotnych interwencji Stowarzyszenia Drobnych Kupców, Zarząd Miejski zezwolił drobiarzom na wystawienie, w miejsce dotychczasowych straganów, drewnianych kiosków, przy zatrzymaniu opłat targowych w dotychczasowej wysokości. W kioskach tych handel odbywać się będzie mógł bez ograniczeń, jak w sklepach.

Na razie zaś, do czasu wystawienia kiosków wystarano zgodę na to, by handel mógł się odbywać na dotychczasowych warunkach.

*

Z dniem 1 września b. r. weszło w życie zarządzenie Władz Miejskich, zabraniające sprzedaży ryb na straganach na Placu Izaka w częściach.

Handlarze ryb znajdują się więc obecnie w ciężkim położeniu, albowiem sprzedaż całych ryb, ważących nieraz ok. 3 kg. jest wprost wykluczona; a zresztą bardzo często nabywcy żądają pewnych tylko części.

Kącik prawniczy.

Co kupiec powinien wiedzieć o tzw. wyłączeniach skarbowych?

Wyłączenie przedmiotów z pod egzekucji prowadzonej celem ściągnięcia należności podatkowych jest możliwe tylko wówczas, gdy na osobie żądającej wyłączenia zajętego przedmiotu, czy też na przedmiocie zajętym nie ciąży odpowiedzialność za ściągany podatek.

Przepisy o odpowiedzialności za podatki zawarte są w ordynacji podatkowej (dział V, art. 127—135).

Odpowiedzialność za każdy podatek jest inna. Omówimy najważniejsze przepisy o odpowiedzialności za 3 podatki, z którymi każdy kupiec najwięcej się spotyka: podatek od lokali, podatek przemysłowy i podatek dochodowy.

a) **Odpowiedzialność za podatek od lokali.**

Za podatek od lokali mogą odpowiadać poza

Przedsiębiorstwo Przewozowe
MOJŻESZ GRAJCAR
Kraków, ulica Friedleina L. 14
Telefon 146-81

Chcąc ulżyć doli rybiarzy Stowarzyszenie, w łonie którego istnieje Sekcja rybiarzy, podjęło kroki u odpowiednich Władz, celem znalezienia wyjścia z istniejącego stanu rzeczy i, jak z przebiegu dotychczasowej akcji wynika, sprawa jest na dobrej drodze.

*

Jak z powyższych dwu tylko przytoczonych faktów wynika, akcja Stowarzyszenia uchroniła od niechybnej ruiny gospodarczej kilkadziesiąt rodzin.

Dziś ofiarą zarządzeń miały paść te dwie grupy kupców. Któż jednak zaręczy innym branżom, że jutro nie spotka ich los przytoczonych 2 grup i miecz Damoklesa nie zawisnie nad ich głową? Kto wówczas stanie w ich obronie? Na to pytanie istnieje tylko jedna odpowiedź: **S t o w a r z y s z e n i e!** Aby mogło ono jednak spełniać swe zadanie musi obejmować całe drobne kupiectwo i straganiarzy. Tymczasem na ogólną ilość kilku tysięcy drobnych kupców i straganiarzy w Stowarzyszeniu zrzeszonych jest zaledwie około 1.000 członków. Ten anormalny stan rzeczy winien ulec kompletnej zmianie. Stowarzyszenie będzie mogło bowiem skuteczniej bronić interesów kupiectwa, jeżeli za nim będzie naprawdę całe drobne kupiectwo! (t)

płatnikiem tylko następujący członkowie jego rodziny: małżonek, rodzice i dziadkowie, dzieci (również przysposobieni) i wnukowie, bracia i siostry. Odpowiedzialność tych osób jest jednak uzależniona od tego, czy w okresie podatkowym zajmowali wspólnie z płatnikiem opodatkowany lokal i tylko w tym wypadku ciąży na wyżej wymienionych osobach odpowiedzialność za podatek.

Przykład: W toku egzekucji prowadzonej przeciwko płatnikowi podatku od lokali za 1937 r. zajęto ruchomości: a, b, c, d. Ruchomość „a” stanowi własność osoby A, ojca płatnika, który w 1937 r. mieszkał razem z płatnikiem w opodatkowanym lokalu, ruchomość „b” stanowi własność osoby B, syna płatnika, który w 1937 r. nie mieszkał w opodatkowanym lokalu, ruchomość „c” jest własnością

osoby C, ciotki płatnika, która w 1937 r. mieszkała w opodatkowanym lokalu, ruchomość „d” jest własnością osoby D, sublokatora, który w 1937 r. zajmował pokój w opodatkowanym lokalu, a który nie jest żadnym krewnym w stosunku do płatnika.

Z powyższych osób odpowiada za podatek wyłącznie osoba A, reszta zaś osób nie odpowiada, gdyż B nie mieszkał w 1937 r. opodatkowanym lokalu, C nie należy do członków rodziny, którzy mogą za podatek od lokali odpowiadać, a D wogóle nie jest krewnym płatnika. A zatem żądać wyłączenia swych ruchomości mogą osoby B, C i D.

b) Odpowiedzialność za podatek przemysłowy.

Odpowiedzialność za podatek przemysłowy (świadcstwo przemysłowe i podatek od obrotu) ciąży na wszystkich ruchomościach, wchodzących w skład przedsiębiorstwa, z którego podatek przypada — zarówno na ruchomościach stale należących do przedsiębiorstwa, jak i czasowo przez nie używanych lub użytkowanych — i to bez względu na prawa osób trzecich.

Przykład: W toku egzekucji prowadzonej w celu ściągnięcia podatku od obrotu z przedsiębiorstwa sprzedaży artykułów spożywczych zajęto: worek cukru, wagę i bal papieru. 1) Worek cukru kupił przedsiębiorca w firmie A, która należności za towar nie otrzymała. 2) waga została pożyczona u osoby B na kilka dni, gdyż waga własna przedsiębiorstwa oddana została do naprawy, 3) bal papieru został złożony dnia poprzedniego przez osobę C w celu przechowania na parę dni.

Odpowiedzialność za podatek ciąży na cukrze i wadze, natomiast na papierze nie wchodzącym w skład zespołu przedmiotów, stanowiących przedsiębiorstwo i tylko przypadkowo w lokalu przedsiębiorstwa umieszczonym, nie ciąży odpowiedzialność za podatek, wobec czego jedynie osoba C może żądać wyłączenia swej własności.

c) Odpowiedzialność za podatek dochodowy.

Za podatek dochodowy odpowiadają solidarnie z płatnikiem członkowie jego rodziny w następujących wypadkach:

1) w razie opodatkowania dochodów poszczególnych członków rodziny łącznie z dochodem głowy rodziny — każdy z tych członków rodziny odpowiada za tę część podatku, która przypada stosunkowo na jego dochód;

2) w razie, gdy przedmiot majątkowy płatnika (przedsiębiorstwo, nieruchomości, kapitał) prze-

szedł na własność lub użytkowanie małżonka, lub krewnego albo powinowatego do trzeciego stopnia, nabywca bądź użytkownik (dzierżawca) odpowiada za podatek, przypadający na dochód osiągnięty z tego przedmiotu przed jego przejściem na własność lub użytkowanie.

Przykład: Płatnik opodatkowany został na rok 1937 (za rok operacyjny 1936) podatkiem dochodowym, którego 1/4 część przypada na opodatkowany łącznie z jego dochodem dochód jego syna, 1/2 na dochód z przedsiębiorstwa, które w r. 1937 przeszło na własność jego córki, zaś 1/4 na inne dochody. W toku egzekucji zajęto: samochód syna, fortepian córki oraz futro żony.

Ani syn (odpowiada za 1/4 podatku), ani córka (odpowiada za 1/2 podatku) nie mogą żądać zwolnienia ich własności od egzekucji, a uczynić to może jedynie żona płatnika.

*

Na zakończenie parę słów o postępowaniu wyłączeniowym.

Ażeby wyłączyć zajęty przedmiot z pod egzekucji należy przede wszystkim wnieść do egzekwującego Urzędu Skarbowego pismo przedstawiające wszystkie zarzuty przeciwko zajęciu. Pismo takie automatycznie wstrzymuje dalszą egzekucję, aż do rozstrzygnięcia kwestii wyłączenia. W razie odmowy Urzędu na wyłączenie można wnieść przeciw Skarbowi Państwa pozew sądowy o zwolnienie od egzekucji, przy czym koszty sporu w razie wygrania procesu Sąd zasądza jedynie wówczas, gdy wszystkie okoliczności i dowody powołane w pozwie zostały uprzednio przedstawione Urzędowi Skarbowemu.

Mgr. L.

Odpryski.

JAKIE PODATKI SĄ PŁATNE WE WRZEŚNIU?

Do dnia 15 września — płatna jest m. in. II rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za rok 1938, przez drobne przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe.

Ponadto płatne są we wrześniu zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności we wrześniu 1938 roku.

**Obowiązkiem każdego drobnego kupca
jest abonować „Głos Detalisty”**

KREDYTY DLA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO HANDLU

Jak informuje Polska Agencja Agrarna Bank Gospodarstwa Krajowego gotów jest uruchomić kredyty na cele obrotowe dla chrześcijańskiego handlu hurtowego. Kredyty byłyby udzielane na wniosek Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego bezpośrednio przez BGK, przy czym Rada byłaby zobowiązana do kontroli nad zużyciem kredytu — choć z drugiej strony Bank rezerwowałby prawo do bezpośredniego badania sposobu zużycia kredytu. Suma ogólna kontyngentu kredytów byłaby dostosowana do zapotrzebowania, a wysokość jednej pożyczki zależna od możliwości płatniczych kredytobiorcy i celowości kredytu. Oprocentowanie kre-

dytu ma wynosić 6 proc. w stosunku rocznym, okres spłaty do 3-ich lat, z tym, że w 1-szym roku trwania kredytu byłaby stosowana karencja kapitałowa. W wyjątkowych wypadkach mogłaby następować prolongata spłaty części kredytu ponad okres trzechletni.

Tyle Polska Agencja Agrarna.

Jest tajemnicą poliszynela, że patrioci „owszemowi” także w walce o zdobycie straganów żydowskich, mają nie tylko oparcie w enuncjacjach, ale finansowe poparcie w akcji zdobywczej pozycji gospodarczych. Kto zaś przyjdzie z pomocą wegetującemu drobnemu kupcowi żydowskiemu, który ugiął się pod ciężarami podatkowymi, bojkotu i hojnie subsydiowanej konkurencji owszemowej?

Do wszystkich detalicznych i drobnych kupców w Krakowie!

CZY WIECIE, że Waszą organizacją zawodową jest

STOWARZYSZENIE DROBNYCH KUPCÓW?!

CZY WIECIE, że przed wszystkimi Władzami — skarbowymi (urzędy i Izba Skarbowa), gospodarczymi (Izba Przemysłowo - Handlowa) i administracyjnymi (Zarząd Miejski, Starostwo i Województwo) reprezentuje Was zawsze i wszędzie

STOWARZYSZENIE DROBNYCH KUPCÓW?!

CZY WIECIE, że praw Waszych i interesów broni zawsze i tylko

STOWARZYSZENIE DROBNYCH KUPCÓW?!

CZY WIECIE, że w jedności Wasza siła, a tą jednością jest

STOWARZYSZENIE DROBNYCH KUPCÓW?!

CZY ROZUMIECIE, że siła Stowarzyszenia i jego znaczenie zależne są od tego, czy

WY WSZYSCY NALEŻYCIE DO STOWARZYSZENIA?!

W interesie więc ogółu detalicznego i drobnego kupiectwa,

W interesie własnym, każdego z Was,

nie powinno nikogo z Was zabraknąć w szeregach Stowarzyszenia!

A zatem — wszyscy

**zapisujcie się na członków
Stowarzyszenia Drobnych Kupców!**

Biura Stowarzyszenia (Starowiślna 52) czynne są codziennie od 10—1 przedp. i od 5—7 wieczorem.

Telefon: 210-59.

**ZARZĄD STOWARZYSZENIA
DROBNYCH KUPCÓW W KRAKOWIE**

Inserat w „Głosie Detalisty“

dociera do najszerszych warstw kupiectwa.